

**MINISTER
RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

BJA-V.084.1.2.2022.JSS

**Pan
Tomasz Pacuszka
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu
ul. Parkowa 22
86-300 Grudziądz**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 118a ust. 1 w związku z art. 103 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹ (dalej: ustawa), Minister Rodziny i Polityki Społecznej przeprowadził w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu (dalej: PUP/Urząd), kontrolę w zakresie wydatkowania w latach 2020-2021 środków Funduszu Pracy (dalej: FP) na realizację wybranych instrumentów rynku pracy: refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, przyznawanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, z możliwością pozyskiwania informacji z okresów wcześniejszych i późniejszych.

I. Podsumowanie wyników kontroli

1. Działalność PUP w Grudziądzu w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.
2. W latach 2020-2021, do Urzędu wpłynęło łącznie 1 456 wniosków, w tym: 1 211 wniosków o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (dalej: wnioski o refundację), 245 wniosków o przyznanie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej (dalej: wnioski o dofinansowanie). Urząd ostatecznie zawarł 1 181 umów w łącznej kwocie 30 090 458,33 zł, w tym na: refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 25 325 845,61 zł, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej – 4 764 612,72 zł.
3. Urząd zachował właściwość podmiotową, tj. środki przyznawane były uprawnionym osobom i podmiotom przez Prezydenta Grudziądza (dalej: Prezydenta), w imieniu którego działali umocowni pracownicy Urzędu.
4. PUP zachował prawidłowość przedmiotową, tj. środki przekazywał na badane instrumenty rynku pracy: refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (art. 46 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 1a ustawy), dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej (art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy).
5. Urząd rzetelnie rozliczył dotacje udzielone beneficjentom na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej i refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 690, poz. 830.

Stwierdzone nieprawidłowości

Za nieprawidłowe działanie uznano:

- 6.** Nieujęcie we wszystkich zbadanych oświadczeniach załączonych do wniosków o refundację i do wniosków o dofinansowanie klauzuli wymaganej art. 46 ust. 5c ustawy.
- 7.** Nieuwzględnienie we wszystkich zbadanych oświadczeniach do wniosków o refundację informacji o niezaleganiu ze składkami wobec Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (dalej: PFRON), co było niezgodnie z § 2 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej² (dalej: rozporządzenie).
- 8.** Nieuwzględnienie w procedurze wewnętrznej dotyczącej powołania w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu komisji ds. rozpatrywania wniosków dotyczących refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego zmiany rozporządzenia.
- 9.** Nieudokumentowanie czynności Prezydenta polegającej na stwierdzeniu utworzenia stanowisk pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy przez Prezydenta lub osobę upoważnioną (20 spraw).

II. Ustalenia i oceny

II.1. Planowanie zadań w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych w formie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej

10. W latach 2020-2021, PUP planował wysokość środków przeznaczonych na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, na podstawie wydatków zrealizowanych w poprzednim roku oraz w wysokości przyznanych środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w danym roku.

11. W planach środków finansowych FP przyznanych dla Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu, na lata 2020-2021, ujęto kwotę ogółem 129 068 629,13 zł, z czego na:

- koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy 25 803 024,53 zł (odpowiednio 12 485 427,52 zł w 2020 r. i 13 317 597,01 zł w 2021 r.);
- środki na podjęcie działalności gospodarczej 4 764 612,72 zł (odpowiednio 1 776 283,00 zł w 2020 r. i 2 988 329,72 zł w 2021 r.).

Stosownie do art. 22 ust. 6 w związku z ust. 5 pkt 4, art. 109 ust. 9 ustawy, Powiatowa Rada Rynku Pracy pozytywnie zaopiniowała podział środków FP przedstawione w projektach planów³.

12. Kontrolą objęto wydatki o wartości 1 083 700,00 zł, w zakresie:

- refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – kwota 547 900,00 zł,
- działalności gospodarczej – kwota 535 800,00 zł.

13. W badanym okresie instrumentami rynku pracy podlegającymi kontroli objęto łącznie 1 122 osoby⁴, w tym:

- refundacją kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 924 osoby,
- przyznaniem środków na podjęcie działalności gospodarczej – 198 osób.

[Akta kontroli str.:10-91; 125-225; 295-310]

² t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 243.

³ Odpowiednio 30 grudnia 2020 r. i 29 grudnia 2021 r.

⁴ Dotyczy umów nierozwiązanych i niepodlegających rozwiązaniu na dzień rozpoczęcia kontroli.

II.2. Procedury dotyczące refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej

14. W badanym okresie w Urzędzie obowiązywały procedury⁵ w zakresie przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej.

15. W PUP wprowadzono również procedury wewnętrzne dotyczące powoływania komisji ds. rozpatrywania wniosków dotyczących refundacji⁶ oraz dofinansowania⁷.

W okresie od 15 lipca 2017 r.⁸ do 12 stycznia 2021 r. procedura wewnętrzna dotycząca komisji ds. rozpatrywania wniosków o refundację nie została zaktualizowana do treści rozporządzenia⁹.

Jak wyjaśnił Dyrektor PUP¹⁰, wnioski składane do Urzędu w okresie obowiązywania rozporządzenia, były rozpatrywane przez Komisję na podstawie aktualnego aktu prawnego przy niezmienionym zakresie działania pracy Komisji.

Powyższe wyjaśnienia znajdują odzwierciedlenie w dokumentacji zbadanych wniosków o refundację złożonych w 2020 r.

16. W latach 2020-2021 do rozpatrywania wniosków i obsługi umów badanych instrumentów rynku pracy zaangażowano:

- w 2020 r. – 29 osób (16 w zakresie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz 13 dofinansowania działalności gospodarczej),
- w 2021 r. – 32 osoby (po 16 osób na każdy z badanych instrumentów).

17. W latach 2020-2021, do Urzędu wpłynęło 1 456 wniosków¹¹ na łączną kwotę 41 665 093,38 zł dotyczących badanych instrumentów rynku pracy, w tym: 1 181 rozpatrzone pozytywnie, 130 negatywnie, w 145 przypadkach wnioskodawca zrezygnował z zawarcia umowy lub nie złożył korekty wniosku. Główne przyczyny negatywnego rozpatrzenia wniosków to: ograniczony limit środków, zaległości w ZUS, brak wymaganego zabezpieczenia.

⁵ Wprowadzone Zarządzeniem nr 41/2013 z 28 czerwca 2013 r. Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w sprawie wprowadzenia regulaminu przyznawania z Funduszu Pracy dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu aneksowane 26 października 2016 r., 28 lipca 2017 r.

Zarządzenie nr 4/2021 z 13 stycznia 2021 r. Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w sprawie wprowadzenia Regulaminu Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w sprawie przyznawania z Funduszu Pracy dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej, aneksowane 29 stycznia 2021 r.

⁶ Zarządzenie nr 16/2006 z 4 maja 2006 r. Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w sprawie powołania w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu komisji ds. rozpatrywania wniosków dotyczących refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, aneksowane: 6 marca 2007 r., 23 marca 2007 r., 17 kwietnia 2007 r., 2 lipca 2009 r., 4 sierpnia 2009 r., 13 lipca 2011 r., 12 sierpnia 2011 r., 5 czerwca 2012 r., 18 sierpnia 2015 r., 22 lutego 2019 r., 3 listopada 2020 r., Zarządzenie nr 1/2021 z 13 stycznia 2021 r. Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w sprawie powołania w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu Komisji ds. rozpatrywania wniosków dotyczących refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy, aneksowane 29 stycznia 2021 r.

⁷ Zarządzenie nr 36/2011 z 29 sierpnia 2011 r. Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w sprawie powołania w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu komisji ds. rozpatrywania wniosków o przyznanie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej, aneksowane: 7 września 2011 r., 14 czerwca 2012 r., 11 marca 2014 r., 4 czerwca 2018 r., 3 listopada 2020 r.

Zarządzenie nr 2/2021 z 13 stycznia 2021 r. Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w sprawie powołania w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu Komisji ds. rozpatrywania wniosków o przyznanie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej, aneksowane 29 stycznia 2021 r.

⁸ Data wejścia w życie rozporządzenia.

⁹ W zakresie 3 oświadczeń zawartych w § 7 ust. 2 lit. d-e oraz lit. g Zarządzenia w sprawie powołania komisji.

¹⁰ Wyjaśnienie Dyrektora PUP w Grudziądzu z 31 marca 2022 r.

¹¹ W ramach dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej: w 2020 r. – 91 wniosków w łącznej wysokości 2 223 396,78 zł, faktycznie wydatkowano 1 776 283,00 zł, w 2021 r. – 154 wnioski w łącznej wysokości 3 981 328,35 zł, faktycznie wydatkowano 2 988 329,72 zł. W ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy: w 2020 r. – 606 wniosków w łącznej wysokości 17 033 909,83 zł, faktycznie wydatkowano 12 008 248,60 zł, w 2021 r. – 605 wniosków w łącznej wysokości 18 426 458,42 zł, faktycznie wydatkowano 13 317 597,01 zł.

Dyrektor PUP, z upoważnienia Prezydenta, zawarł z beneficjentami 1 181 umów na realizację badanych instrumentów rynku pracy w łącznej kwocie 30 090 458,33 zł, w tym 983 umowy w sprawie refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy (dalej: umowy o refundację) oraz 198 umów o przyznanie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej (dalej: umowy o dofinansowanie).

Sposób rozpatrzenia wniosków, zawarcia i realizacji umów był następujący:

Wybrane instrumenty rynku pracy	Wnioski ogółem	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Wnioski rozpatrzone negatywnie	Rezygnacje i brak kontaktu	Zawarte umowy	Liczba zrealizowanych umów ¹²
2020 r.						
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	606	503	50	53	503 (60 umów wypowiedzianych, 2 prośby o wypowiedzenie, 1 umowa - wypowiedzenie w przygotowaniu)	- (nie upłynął 24 miesięczny okres utrzymania stanowiska pracy)
Dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej	91	74	8	9	74	74
2021 r.						
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	605	480	60	65	480 (7 umów rozwiązano, 3 pracodawców zrezygnowało)	- (nie upłynął 24 miesięczny okres utrzymania stanowiska pracy)
Dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej	154	124	12	18	124	5

18. W badanym okresie pracownicy PUP przeprowadzili 741 kontroli umów o refundację i 81 kontroli umów o dofinansowanie. Przeprowadzone kontrole potwierdziły poprawną realizację zawartych umów, jednakże w jednej sprawie stwierdzono rażące naruszenia warunków umowy. Ze złożonej informacji wynika, że Dział Obsługi Prawnej, Organizacji i Koordynacji wystosował w tej sprawie pozew do sądu¹³.

[Akta kontroli str.: 92-344; 5809; 5852-5905; 5952; 5959-5997]

II.3. Prawdliwość wydatkowania środków FP w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

19. W 2020 i 2021 r., zawarto łącznie 983 umowy z podmiotami, którym zrefundowano ze środków FP koszty wyposażenia stanowiska pracy. Do badania wybrano 20 spraw¹⁴.

20. Dokumentacja związana z organizacją i realizacją 20 umów o refundację była kompletna w zakresie wymaganym przepisami, w szczególności zawierała:

- złożone zgodnie z właściwością miejscową wnioski o refundację, w tym dane i załączniki wymagane § 2 ust. 2 i 4 rozporządzenia, a wnioski złożone po 21 stycznia 2021 r. również oświadczenia wskazane w § 2 ust. 4 pkt 1a rozporządzenia,
- umowy o refundację, uwzględniające elementy wymagane § 4 ust. 3 rozporządzenia,

¹² Na dzień przekazania rejestrów umów.

¹³ Informacja Kierownika Działu Usług Rynku Pracy w CAZ z 30 marca 2022 r., dotycząca realizacji zadań kontrolnych w 2020 i 2021 r.

¹⁴ Umowy o łącznej wartości 547 900,00 zł, odpowiednio 262 900,00 zł w 2020 r. i 285 000,00 zł w 2021 r.

- dokumentację potwierdzającą zatrudnienie na zrefundowanym stanowisku pracy bezrobotnych skierowanych przez PUP,
- rozliczenia przyznanego środków FP na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Stwierdzone odstępstwa od przepisów ustawy i rozporządzenia dotyczyły:

- braku klauzuli o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, wymaganej art. 46 ust. 5c ustawy, przy oświadczeniu, o którym mowa w § 2 ust. 4 pkt 6 rozporządzenia,
- niewskazania przy oświadczeniu o niezaleganiu z opłacaniem należnych składek na PFRON, informacji wymaganej § 2 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia.

Jak wyjaśnił Dyrektor PUP¹⁵, oświadczenie o niezaleganiu z opłacaniem należnych składek na PFRON zostało naniesione na obowiązującym obecnie druku wniosku. Ustalono również, że 19 spośród 20 podmiotów, podlegających kontroli nie podlegało na dzień złożenia wniosku obowiązkowi odprowadzania należnych wpłat na PFRON (zatrudnienie nie przekraczało 25 osób). W jednym przypadku podmiot dostarczył stosowne oświadczenie, które dołączono do akt sprawy. Natomiast w związku z brakiem klauzuli z art. 46 ust. 5c ustawy, Dyrektor PUP oświadczył¹⁶, że w złożonych do Urzędu wnioskach o refundację (na stronie 5 wniosku) zawarto klauzulę o treści „Świadomy odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 kk, oświadczam, że dane zawarte w niniejszym wniosku są zgodne z prawdą, a załączone do wniosku dokumenty przedstawiają stan faktyczny na dzień złożenia wniosku”. Dyrektor PUP poinformował, że treść klauzuli została zmieniona poprzez ujednolicenie brzmienia oświadczenia ze wskazanym w ustawie.

21. Osoby upoważnione¹⁷ przez Prezydenta powiadomiły pisemnie (w formie papierowej) wnioskodawców o uwzględnieniu wniosku o refundację, w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, tj. zgodnie z § 3 ust. 3 rozporządzenia.

22. Przyznane przez Prezydenta podmiotom uprawnionym środki FP na refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy nie były wyższe niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy, o której mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy w związku z ust. 5 ustawy. Urząd wypłacił refundację w kwotach zgodnych z rozliczeniami i nie wyższych niż ustalono w § 1 ust. 1 i 5 umów o refundację, finansowanych na zasadach określonych w art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy.

23. PUP w § 5 umów o refundację prawidłowo zabezpieczył wykorzystanie środków publicznych. Jako zabezpieczenie dla wszystkich zbadanych umów o refundację zastosowano akt notarialny o poddaniu się egzekucji przez dłużnika, tj. formę przewidzianą w § 10 ust. 1 rozporządzenia. W § 4 umów o refundację określono m.in. sytuacje, których zaistnienie skutkuje zwrotem refundacji.

Zgodnie z § 10 ust. 2 rozporządzenia, Prezydent zobowiązany był do określenia terminu złożenia zabezpieczenia zwrotu refundacji. Jak poinformował Dyrektor Urzędu¹⁸, każdy podmiot otrzymujący refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy wskazujący jako formę zabezpieczenia akt notarialny o poddaniu się egzekucji przez dłużnika, był informowany o terminie ustanowienia zabezpieczenia ustnie w momencie odbioru pisma zawiadamiającego o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o dofinansowanie.

24. W § 3 ust. 7 lit. b umów o refundację określony został ostateczny termin na ustanowienie zabezpieczenia, tj. do dnia złożenia pisemnego wniosku podmiotu o zrefundowanie poniesionych

¹⁵ Wyjaśnienia Dyrektora PUP w Grudziądzu z 29 marca 2022 r.

¹⁶ Tamże.

¹⁷ Zarządzenie nr 284/04 Prezydenta Grudziądza z 2 sierpnia 2004 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu do wykonywania czynności w imieniu gminy – miasto Grudziądz. Zarządzenie nr 422/06 Prezydenta Grudziądza z 9 listopada 2006 r. w sprawie upoważnienia Zastępcy Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu do wykonywania czynności w imieniu gminy – miasto Grudziądz.

Zarządzenie nr 136/2016 Prezydenta Grudziądza z 6 kwietnia 2016 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa do wykonywania czynności w imieniu gminy – miasto Grudziądz dla osoby zatrudnionej w PUP w Grudziądzu.

¹⁸ Pismo Dyrektora PUP w Grudziądzu z 7 kwietnia 2022 r., znak: NOK.091.1.2022.

kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Dokumentacja stanowiąca zabezpieczenie zwrotu refundacji dla wszystkich zbadanych umów została złożona przed pisemnym wnioskiem podmiotu o zrefundowanie poniesionych kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

25. Stosownie do § 5 ust. 4 rozporządzenia, Starosta przed dokonaniem wypłaty refundacji i skierowaniem bezrobotnego stwierdza utworzenie stanowiska pracy, jego wyposażenie lub doposażenie. W zbadanych sprawach brak było dokumentu, w którym to organ (Prezydent) stwierdzałby utworzenie stanowisk pracy, ich wyposażenie lub doposażenie, co jest niewypełnieniem dyspozycji ww. przepisu rozporządzenia.

Jak wyjaśnił Dyrektor PUP w Grudziądzu¹⁹, Prezydent, realizując obowiązek potwierdzenia utworzenia stanowiska pracy przed dokonaniem wypłaty refundacji i skierowaniem bezrobotnego, wynikający z § 5 ust. 4 rozporządzenia, zastosował dwuetapowy proces:

- wydanie bezrobotnemu skierowania do pracy na refundowane stanowisko następowало po złożeniu przez podmiot, z którym zawarto umowę, oświadczenia o utworzeniu stanowiska pracy w ramach zawartej umowy o refundację,
- wypłatę refundacji zlecano po zweryfikowaniu dokumentacji potwierdzającej fakt utworzenia i wyposażenia stanowiska pracy w postaci faktur, rachunków, dowodów zapłaty oraz dokumentacji zdjęciowej zakupionych przedmiotów.

Działanie PUP polegające na nieudokumentowaniu stwierdzenia utworzenia stanowiska pracy przez Prezydenta lub osobę upoważnioną, po złożeniu przez pracodawcę ww. oświadczenia, było nieprawidłowe.

26. Wypełniając obowiązek określony w § 5 ust. 1 rozporządzenia, we wszystkich zbadanych sprawach, podmioty przedłożyły rozliczenie zawierające zestawienie kwot wydatkowanych od dnia zawarcia umowy o refundację na poszczególne wydatki ujęte w szczegółowej specyfikacji. Zgodnie z § 5 ust. 5 rozporządzenia, w rozliczeniach zostały wykazane kwoty wydatków z uwzględnieniem podatku od towarów i usług. Rozliczenie poniesionych kosztów zawierało również informację o przysługującym prawie do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego zawartego w wykazywanych wydatkach lub prawo do zwrotu podatku naliczonego.

27. Wszelkie zmiany w umowie, dotyczące m.in. wyszczególnionych zakupów, terminu na złożenie rozliczenia czy zatrudnienia bezrobotnego dokonywane były w formie obustronnie podpisywanego aneksu, stosownie do § 5 ust. 3 rozporządzenia i § 11 ust. 2 umów o refundację.

28. W ramach obowiązku wskazanego w § 5 ust. 6 rozporządzenia, Urząd dokonał oceny prawidłowości wykonania umów o refundację poprzez weryfikację składanych przez podmioty dokumentów (deklaracji ZUS, informacji miesięcznych lub rocznych dla osoby ubezpieczonej) oraz na podstawie wyników 12 kontroli przeprowadzonych przez pracowników PUP. Ponadto, stosownie do § 1 ust. 14 umów o refundację, podmioty przedłożyły dokumentację potwierdzającą zatrudnienie skierowanych przez Urząd bezrobotnych (umowy o pracę).

29. Na 20 zbadanych spraw wystąpiły 4 przypadki zwrotu środków podatku VAT²⁰, w wyniku czego Urząd wystawił skorygowane o zwróconą kwotę zaświadczenie o pomocy de minimis.

30. W zbadanych sprawach nie wystąpiły przypadki wezwania do zwrotu środków FP.

[Akta kontroli str.: 92-225; 345-2344; 5810-5851; 5951; 5953-5995]

¹⁹ Tamże.

²⁰ W łącznej kwocie 19 634,14 zł.

II.4. Prawdliwość wydatkowania środków FP w ramach dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej

31. W latach 2020-2021, 198 bezrobotnym przyznano ze środków FP dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej. Badaniem objęto 20 spraw²¹.

32. Analiza ww. 20 spraw dotyczących przyznania bezrobotnym dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej wykazała, że:

- wszystkie, złożone zgodnie z właściwością miejscową, wnioski o dofinansowanie zawierały dane określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia, tj. m.in.: oznaczenie bezrobotnego, miejsce jego zamieszkania, PESEL, kwotę wnioskowanego dofinansowania, rodzaj działalności gospodarczej, kalkulację kosztów związanych z podjęciem działalności gospodarczej oraz źródła ich finansowania i specyfikację wydatków do poniesienia, a także proponowaną formę zabezpieczenia zwrotu dofinansowań,
- we wszystkich przypadkach Urząd, przyznając dofinansowanie, uwzględnił przepisy § 7 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia, w tym m.in.: czy w okresie 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku bezrobotny nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy; nie przerwał z własnej winy szkolenia, stażu; realizacji indywidualnego planu działania,
- zgodnie z § 2 ust. 7 rozporządzenia wszyscy wnioskodawcy złożyli oświadczenia i informacje dotyczące pomocy de minimis,
- we wszystkich zbadanych sprawach o uwzględnieniu wniosku o dofinansowanie Prezydent powiadomił bezrobotnego, w formie pisemnej (w postaci papierowej), w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, tj. zgodnie z § 7 ust. 4 rozporządzenia,
- w zawartych umowach o dofinansowanie uwzględniono elementy wymienione w § 8 ust. 2 rozporządzenia, a w umowach zawartych na podstawie wniosków rozpatrzonych po 21 stycznia 2021 r. również elementy z § 8 ust. 3 i 5 rozporządzenia,
- we wszystkich zbadanych przypadkach złożono zabezpieczenie zwrotu dofinansowania w formie weksla wraz z poręczeniem wekslowym (aval) złożonym przez jednego lub 2 poręczycieli, tj. w formie zgodnej z § 10 ust. 1 rozporządzenia,
- przyznane przez Prezydenta osobom bezrobotnym środki na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej nie były wyższe niż, wymieniona w art. 46 ust. 1 pkt 2 w związku z ust. 5 ustawy, 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy. Środki dofinansowania każdorazowo były przekazywane po podpisaniu umowy o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej,
- w 19 przypadkach rozliczenia wydatkowanych środków zostały złożone w terminie do dwóch miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej, tj. zgodnie z § 8 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia; w jednej sprawie²², rozliczenie złożono 4 dni po ww. terminie²³; stosownie do § 9 ust. 6 rozporządzenia, Prezydent zawarł z beneficjentem, w przedmiotowym zakresie, aneks do umowy o dofinansowanie,
- we wszystkich zbadanych przypadkach, na podstawie przedłożonych faktur, Urząd weryfikował zgodność poniesionych wydatków przez beneficjentów ze specyfikacją wydatków do poniesienia w ramach dofinansowania; zbadane rozliczenia przyznanego dofinansowania zawierały oświadczenie beneficjenta środków FP dotyczące ubiegania się o zwrot podatku od towarów i usług za wymienione w rozliczeniu zakupy dokonane w ramach otrzymanego dofinansowania (§ 9 ust. 4 rozporządzenia); w badanej dokumentacji nie wystąpił żaden przypadek zwrotu podatku VAT przez beneficjenta,
- stosownie do § 9 ust. 5 rozporządzenia, w trakcie trwania umowy o dofinansowanie Prezydent zweryfikował spełnienie warunku określonego w § 8 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia,

²¹ Umowy o łącznej wartości 535 800,00 zł, odpowiednio 253 800,00 zł w 2020 r. i 282 000,00 zł w 2021 r.

²² L.p. 51 w rejestrze umów zawartych w 2020 r. o przyznanie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej.

²³ Termin upływał 1 marca 2021 r. - rozliczenie wpłynęło do Urzędu 5 marca 2021 r., uzupełnione 15 marca 2021 r.

tj. prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy poprzez: zaświadczenia z Urzędu Skarbowego potwierdzające okres prowadzenia działalności gospodarczej, zaświadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o okresach podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, wgląd do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, raporty Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, przeprowadzenie 10 kontroli w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej (nieprawidłowości nie stwierdzono);

- w 10 skontrolowanych umowach o dofinansowanie²⁴ upłynął termin 12-miesięcznego okresu prowadzenia działalności gospodarczej; Urząd poinformował beneficjentów o wywiązaniu się z warunków umowy o dofinansowanie oraz zwrócił weksle,

We wszystkich złożonych wnioskach stwierdzono odstępstwo od przepisu ustawy, dotyczące braku klauzuli o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, wymaganej art. 46 ust. 5c ustawy, przy oświadczeniach, o którym mowa w art. 46 ust. 5b ustawy.

Wyjaśnienia Dyrektora PUP w Grudziądzu²⁵, były analogiczne jak wskazane w punkcie 20 niniejszego dokumentu.

33. W jednej sprawie²⁶ beneficjent środków zmarł przed upływem okresu zobowiązania prowadzenia działalności gospodarczej wynikającym z zawartej umowy o dofinansowanie. Prezydent wydał decyzję o rozłożeniu na raty spłaty przez spadkobiercę kwoty przypadającej do zwrotu, w wysokości proporcjonalnej do okresu nieprowadzenia tej działalności, co spełniło wymogi § 9 ust. 7 rozporządzenia.

[Akta kontroli str.: 295-311; 2345-5808; 5904; 5953-5958; 5996-5997]

II.5. Finanse

34. Na badane instrumenty rynku pracy w okresie objętym kontrolą wydatkowano ogółem środki w kwocie 30 090 458,33 zł, w tym w:

- 2020 r. 13 784 531,60 zł: refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy – 12 008 248,60 zł; działalność gospodarcza – 1 776 283,00 zł,
- 2021 r. 16 305 926,73 zł: refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy – 13 317 597,01 zł; działalność gospodarcza – 2 988 329,72 zł.

Kwoty wykazane w Sprawozdaniach o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień roku 2020 i 2021 były zgodne z przedłożonymi zestawieniami obrotów i sald za okresy 01.01.2020 – 31.12.2020 i 01.01.2021 – 31.12.2021.

Ze środków FP na badane instrumenty rynku pracy wydatkowano ogółem 17 262 664,80 zł, w tym na:

- refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy kwotę 15 234 076,80 zł, w 2020 r. 6 179 500,32 zł a w 2021 r. 9 054 576,48 zł, z czego wydatki objęte badaniem wyniosły 547 900,00 zł;
- działalność gospodarczą kwotę 2 028 588,00 zł, w 2020 r. 548 523,00 zł, a w 2021 r. 1 480 065,00 zł, z czego wydatki objęte badaniem wyniosły 535 800,00 zł.

[Akta kontroli: 12-91; 345-5807; 5959-5964]

III. Informacje o kontroli

Kontrolę przeprowadził, upoważniony przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej²⁷, Zespół kontrolerów w składzie:

²⁴ L.p. 1, 10, 25, 29, 39, 43, 45, 51 i 62 w rejestrze umów zawartych w 2020 r. o przyznanie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej oraz l.p. 8 w rejestrze umów zawartych w 2021 r. o przyznanie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej.

²⁵ Wyjaśnienia Dyrektora PUP w Grudziądzu z 30 marca 2022 r.

²⁶ L.p. 18 w rejestrze umów zawartych w 2020 r. o przyznanie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej.

²⁷ Upoważnienia z 15 marca 2022 r. nr: BKA-V.0121.9.2022, BKA-V.0121.10.2022.

- Marcin Powężka, główny specjalista, kierownik Zespołu,
- Beata Wrześniewska, główny specjalista, członek Zespołu.

Czynności kontrolne przeprowadzono od 21 marca do 29 kwietnia 2022 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu, z siedzibą przy ul. Parkowej 22, 86-300 Grudziądz.

W okresie objętym kontrolą Urzędem kierował Pan Tomasz Pacuszka, powołany na stanowisko Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu przez Prezydenta Grudziądza z dniem 1 czerwca 2004 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej nie zgłosił zastrzeżeń do *Projektu wystąpienia pokontrolnego* przekazanego pismem z 24 maja 2022 r.

IV. Zalecenia

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia zalecam:

1. Dokumentowanie czynności polegającej na stwierdzeniu utworzenia stanowiska pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy przez Prezydenta.
2. Przyjmowanie oświadczenia, o którym mowa w art. 46 ust. 5b ustawy wraz z klauzulą „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, wskazaną art. 46 ust. 5c ustawy.
3. Dostosowywanie treści procedury wewnętrznej, dotyczącej powoływania komisji ds. rozpatrywania wniosków o refundację, do obowiązującego stanu prawnego.

Z uwagi na wprowadzone, w trakcie kontroli zmiany w treści oświadczenia do wniosku, odstępuję od wydania zalecenia w sprawie nieprawidłowości opisanej w pkt 7 niniejszego dokumentu.

Zwracam się o przedłożenie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*.

Od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w wersji elektronicznej.

z up. Ministra Rodziny i Polityki Społecznej
Stanisław Szwed
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Znak pisma	BKA-V.084.1.2.2022.JSS
Identyfikator pliku	5719188
Nazwa pliku	KW_686450_BKA_plik3.docx
Wersja pliku	1
Skrót pliku	0f74f430d2b5cce44d406944496a7fdc

Wydrukował(a): Marcin Powężka BKA-V

Data wydruku: 2022-10-19 08:34:09

Podpisane przez:

.....
Stanisław Szwed
Sekretarz stanu - Sekretarz Stanu

Data podpisu: 2022-06-21 15:49:27

Numer certyfikatu: 100346154726797473095217382641870662922

Wystawca certyfikatu: Asseco Data Systems S.A.